

Национални научни скуп
с меѓународним учешћем
National Conference
with International Participation

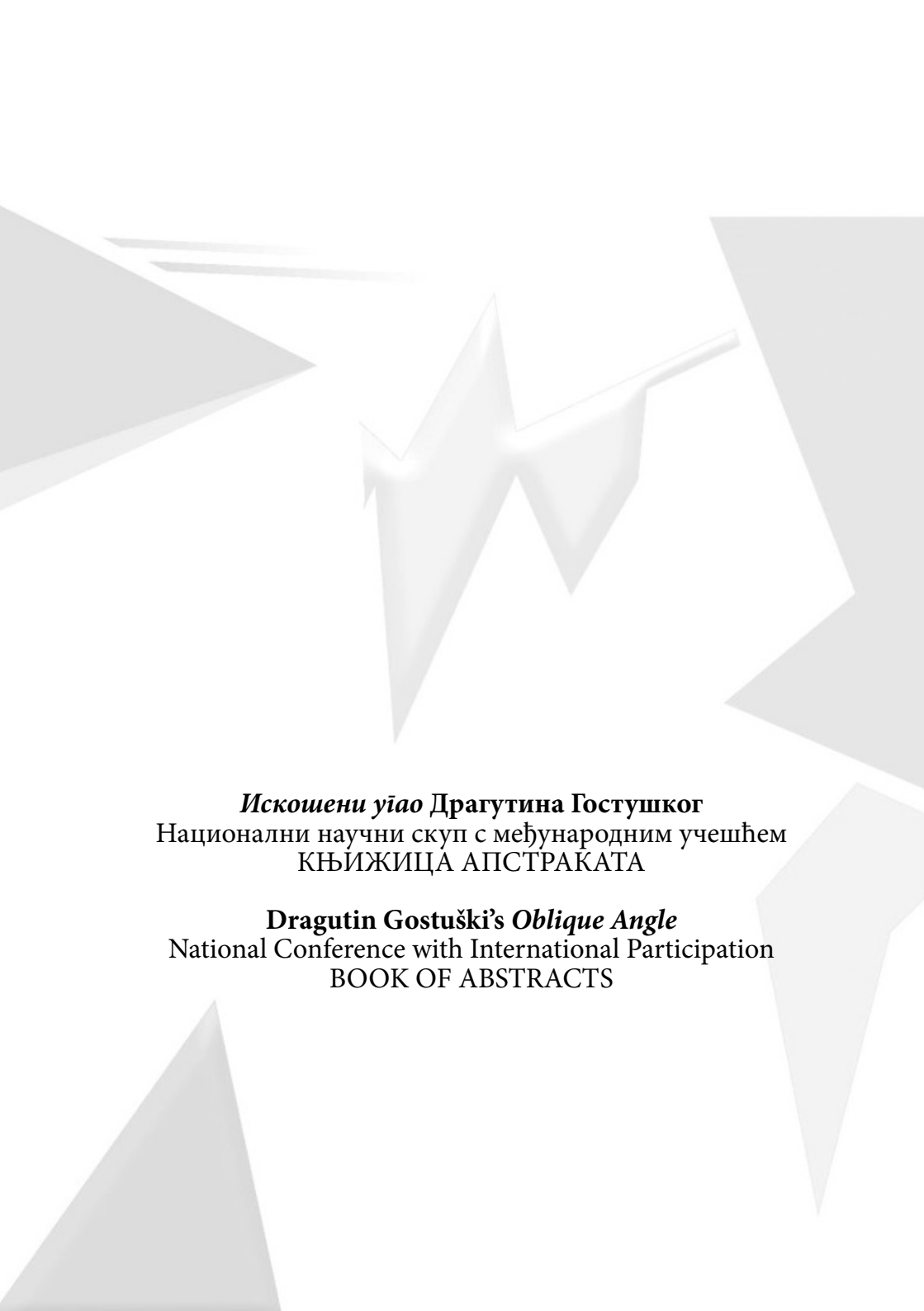
Музиколошки институт САНУ
23–24. новембар 2023
Institute of Musicology SASA
23–24 November 2023

ИСКОШЕНИ УГАО ДРАГУТИНА ГОСТУШКОГ | DRAGUTIN GOSTUŠKI'S OBLIQUE ANGLE

ИСКОШЕНИ УГАО ДРАГУТИНА ГОСТУШКОГ
Књижица апстраката

Book of Abstracts
DRAGUTIN GOSTUŠKI'S OBLIQUE ANGLE

Искошени ујао Драгутина Гостушког
Национални научни скуп с међународним учешћем
КЊИЖИЦА АПСТРАКАТА

Dragutin Gostuški's Oblique Angle
National Conference with International Participation
BOOK OF ABSTRACTS

Научни скуп су финансијски подржали Министарство науке,
технолошког развоја и иновација Републике Србије и Фонд за науку
Републике Србије (пројекат *Applied Musicology and Ethnomusicology:
Making a Difference in a Contemporary Society*, бр. 7750287).

The Conference has been supported by the Ministry of Science, Technological
Development and Inovations of the Republic of Serbia, and the Science Fund
of the Republic of Serbia (project *Applied Musicology and Ethnomusicology:
Making a Difference in a Contemporary Society*, No. 7750287).

Министарство науке,
технолошког развоја и иновација
Републике Србије

Фонд за науку
Републике Србије

ИСКОШЕНИ УГАО ДРАГУТИНА ГОСТУШКОГ

Национални научни скуп с међународним учешћем

Музиколошки институт САНУ
23–24. новембар 2023, Београд

КЊИЖИЦА АПСТРАКАТА

Уреднице

др Катарина Томашевић
др Бојана Радовановић
др Вања Грбовић

Музиколошки институт САНУ
Београд, 2023.

DRAGUTIN GOSTUŠKI'S OBLIQUE ANGLE

National Conference with International Participation

Institute of Musicology SASA
23–24 November 2023, Belgrade

BOOK OF ABSTRACTS

Editors

Dr. Katarina Tomašević
Dr. Bojana Radovanović
Dr. Vanja Grbović

Institute of Musicology SASA
Belgrade, 2023

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Академик Светислав Божић, Одељење уметности САНУ

Академик Иван Јевтић, Одељење уметности САНУ

Академик Александар Костић, Одељење друштвених наука
САНУ, Управник Аудиовизуелног архива и центра за
дигитализацију САНУ

Дописни члан Одељења уметности САНУ др Јелена Јовановић,
научни саветник, Музиколошки институт САНУ

Др Катарина Томашевић, научни саветник, директор
Музиколошког института САНУ – Председник
Програмског одбора

Др Весна Пено, научни саветник, Музиколошки институт САНУ

Др Ивана Медић, научни саветник, Музиколошки институт
САНУ

Др Биљана Милановић, виши научни сарадник, Музиколошки
институт САНУ

Др Александар Васић, виши научни сарадник, Музиколошки
институт САНУ

Др Бојана Радовановић, научни сарадник, Музиколошки
институт САНУ

Др Ана Стефановић, редовни професор, Факултет музичке
уметности, Универзитет уметности у Београду

Др Јелена Јанковић Бегуш, научни сарадник, ЦЕБЕФ

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Др Бојана Радовановић, научни сарадник, Музиколошки
институт САНУ – Председник Организационог одбора

Др Вања Грбовић, научни сарадник, Музиколошки институт
САНУ

Др Милош Маринковић, научни сарадник, Музиколошки
институт САНУ

Др Милош Браловић, научни сарадник, Музиколошки институт
САНУ

Мср Моника Новаковић, истраживач-сарадник, Музиколошки
институт САНУ

Мср Стефан Савић, истраживач-приправник, Музиколошки
институт САНУ

Мср Ана Николић, докторанд и стипендиста, Универзитет
уметности у Београду и Музиколошки институт САНУ

Марија Хаук, Музиколошки институт САНУ

ПРОГРАМ СКУПА

**Научни скуп *Искошени ујао Драгутина Гостушког*
23–24. новембар 2023.**

Сала Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију
САНУ,
Београд, Кнеза Михаила 36, I спрат

Програм скупа

Четвртак, 23. новембар 2023.

10:00–10:30 **Регистрација**

10:30–11:00 **Поздравне речи**

Академик Светислав Божић, Одељење уметности САНУ
Академик Александар Костић, Одељење друштвених
наука САНУ

11:00–12:00 **Пленарно предавање**

Др Катарина Томашевић, Музиколошки институт САНУ
*Скица за јорџреј. Драѓуџин Гостушки између наде и
уђојије*

12:00–12:30 **Пауза за кафу**

12:30–14:00 Сесија 1: *Гостушки и сџил*

(председава др Катарина Томашевић)

12:30–13:00 **Др Ана Стефановић**, Факултет музичке
уметности, Универзитет уметности у Београду

*Музика–језик–јоезија–сџил у размајрањима Драѓуђина
Гостушкој*

13:00–13:30 **Др Весна Пено**, Музиколошки институт САНУ

Историјско-естетичка лабораторија Драгутина Гостушког

13:30–14:00 **Др Тијана Поповић Млађеновић**, Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду
Оглед о имобилизацији времена и увеличавању његова из историјско-естетичке визуре Драгутина Гостушког
„Концентраи форме” и/или „време у њему” – Пет комада за оркестар оп. 10 Антона фон Веберна; „Парадокс његова и времена” – Други свет П. Маурица Корнелиса Ешера

14:00–15:00 Коктел

15:00–16:00 **Сесија 2: Естетичке њерспективе Драгутина Гостушког**

(председава др Ивана Медић)

15:00–15:30 **Др Срђан Тепарић**, Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду
О проблематизацији и њумачењу феномена њијила у њијудији Време уметности Драгутина Гостушког

15:30–16:00 **Др Немања Совтић**, Универзитет у Новом Саду, Академија уметности
Да ли је њијилска њјоха историјско време уметности?
– мисао Драгутина Гостушког у светлу једног од њијних њјоја

16:00–16:30 Пауза за кафу

16:30–17:30 Сесија 3: Композиторска делатност
Драгутина Гостушкој
(председава др Јелена Јанковић Бегуш)

16:30–17:00 **Др Милош Маринковић**, Музиколошки институт САНУ
Балет Реми Драгутина Гостушкој – од награде Хрватској народној казалишња до премијере на Музичком бијеналу Зајреб

17:00–17:30 **Др Милош Браловић**, Музиколошки институт САНУ
Неокласицизам Драгутина Гостушкој – Concerto accelerato (1961) за виолину и оркестар и концертантна музика у Србији после Другој светској рата

18:00 Свечани концерт поводом јубилеја Драгутина Гостушког и Петра Коњовића
Галерија САНУ
Београд, Кнеза Михаила 35

Петак, 24. 11. 2023.

10:00–11:30 Сесија 4: Време уметности – композијторска и теоријска перспектива

(председава др Ана Стефановић)

10:00–10:30 **Др Аница Сабо**, Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду

Поимање феномена симетрије у музичком делу (моући аспекти аналитичке примене)

10:30–11:00 **Др ум. Драган Латинчић**, Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду

Опеди о ритму кроз метод пројекције сектора хармоника

11:00–11:30 **Др Јелена Јанковић Бегуш**, ЦЕБЕФ

Утицај теоријског ојуса Драгутина Гостушког на композијторску праксу Властимира Трајковића

11:30–12:00 Пауза за кафу

12:00–13:00 Сесија 5: Трајом историје српске музике.

Гостушки на ТВ екрану

(председава др Бојана Радовановић)

12:00–12:30 **Др Соња Маринковић**, Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду

Историја српске музике у искошеном опледу Драгутина Гостушког: Оригиналност и значај ауторовој тумачења кључних историографских питања српске музичке прошлости

12:30–13:00 **Др Биљана Милановић**, Музиколошки институт САНУ
Серија Рађање српске музичке културе: ѿтелевизијска исѿорија музике Драјујина Госѿушкој

13:00–13:30 **Др Снежана Николајевић**, ФИЛУМ,
Универзитет у Крагујевцу
Телевизијски нарајив Драјујина Госѿушкој

13:30–14:30 Коктел

14:30–16:00 Сесија 6: Госѿушки и музиколошка (инѿер)дисѿиљинарносѿ
(председава др Александар Васић)

14:30–15:00 **Др Бојана Радовановић**, Музиколошки институт САНУ
Пуј до Времена уметности: црѿице из радне библиоѿрафије Драјујина Госѿушкој

15:00–15:30 **Др Срђан Атанасовски**, Музиколошки институт САНУ
Криза музиколоѿије и Драјујин Госѿушки

15:30–16:00 **Др Марија Думнић Вилотијевић**, др **Милош Браловић** и мср **Стефан Савић**, Музиколошки институт САНУ
Снимци серије ѿредавања и дисѿусија „Разѿовори” у Музиколошком инсѿијујуу САНУ

16:00–16:30 Пауза за кафу

16:30–18:30 Сесија 7: Критика савремене светске музике и визије будућности

(председава др Биљана Милановић)

16:30–17:00 **Др Александар Васић**, Музиколошки институт САНУ

Драјуџин Гостушки као музички критичар и есејиста. Књижа Уметност у недостатку доказа

17:00–17:30 **Мср Христина Медић**, Београд

Етика и естетика музичке критике из визуре Драјуџина Гостушког

17:30–18:00 **Laura Emmerly, PhD**, Emory University (Atlanta, USA)

Dragutin Gostuški's Theories of Time and Space Within the Historical and Cultural Context of American Modernist Aesthetics

18:00–18:30 **Др Ивана Медић**, Музиколошки институт САНУ

Четврта димензија музике (или: шта би Драјуџин Гостушки мислио о квантној музици)

18:30–19:00 **Завршна дискусија**

Др Милош Браловић,
Научни сарадник
Музиколошки институт САНУ

**Неокласицизам Драгутина Гостушког – *Concerto accelerato*
(1961) за виолину и оркестар и концертантна музика
у Србији после Другог светског рата**

У оквиру неокласичних тенденција које су се у српској музици усталиле педесетих година прошлог века, стасавао је композитор, историчар уметности, естетичар и музиколог Драгутин Гостушки (1923–1998). Студије композиције, тада обликоване по моделу академског неокласицизма, завршио је 1951, у класи Миленка Живковића (1900–1964), са симфонијском поемом *Београд* (1951), као завршним радом. Током шесте деценије ХХ века, компоновао је већином минијатуре (за клавир, камерне саставе и хор, као и неколико соло песама), уз једно дело „већег формата”, балет *Реми* (1955). Кроз ова остварења, Гостушки је јасно испољио своју неокласичну оријентацију, која је очигледно била припремљена периодом студија на Музичкој академији. Пажњу привлачи једно од његових последњих дела, *Concerto accelerato* (1961) за виолину и оркестар, након којег готово да и није компоновао. Наслов дела условљен је концепцијом троставачног циклуса – лагани, умерени и брзи став – а његов специфичан музички језик у сваком од ставова доноси посебну атмосферу. Концерт је настао у време продора неоекспресионизма (посматраног пре свега у оквирима неокласицизма) у српској музици, који је обележио опусе композитора како старије генерације (Љубица Марић [1909–2003], *Византијски концерти*, 1959, Станојло Рајичић [1910–2000], Други концерт за кларинет, 1962. итд.), али и млађе генерације (на пример Василије Мокрањац [1923–1984], Кончертино за клавир, гудачки оркестар и ударалке, 1958, а поготово када је у питању

његово симфонијско стваралаштво после 1960). Стога ћемо у овим оквирима представити специфичности концертантног остварења Гостушког, ослањајући се на композиторове методе обликовања музичког тока, али и на феномен времена у музици, који га је занимао и који је проучавао.

Милош Браловић (Београд, 1991) завршио је основне (2014) и мастер (2015) студије музикологије на Факултету музичке уметности у Београду као добитник Награде фонда „Властимир Перичић” за најбољег дипломираног студента. Докторску дисертацију под називом *Сиваралаштво композитора Прашке групе после II светској рата у контексту европских модерних музичких стварања* одбранио је на Факултету музичке уметности 2023. године. Од јуна 2018. године ради у Музиколошком институту САНУ, где је ангажован на различитим пројектима из области савремене музике и примењене музикологије. Сарадник је Одбора за заштиту музичке баштине САНУ. Био је секретар редакције научног часописа *Музикологија* и секретар Музиколошког друштва Србије. Један је од оснивача и члан Удружења за презервацију, истраживање и промоцију музике „Српски композитори“, са којим је реализовао више пројеката. У оквиру овог удружења ради на архивирању и промоцији српске уметничке и филмске музике путем YouTube канала *Serbian Composers*. Објављује радове у домаћим и међународним часописима и тематским зборницима. Један је од уредника зборника *Shaping the Present through the Future. Musicology, Ethnomusicology and Contemporaneity* (2021). Коаутор је два документарна филма: *Довољно за бесмртност* (2016) и *Звук и реч: 70 година Музиколошког института САНУ* (2018).

Dr. Miloš Bralović
Research Associate
Institute of Musicology SASA

**Dragutin Gostuški's Neoclassicism – *Concerto accelerato* (1961)
for violin and orchestra and concertante music
in Serbia after World War II**

Dragutin Gostuški (1923–1998) emerged as a composer, art historian, aesthetician and musicologist during the 1950s, when neoclassical tendencies were established in Serbian music. He completed his studies of composition, at that time based on the model of academic neoclassicism, in 1951, in the class of Milenko Živković (1900–1964), with the symphonic poem *Belgrade* (1951) as his graduation work. During the 1950s he wrote mostly miniatures (for piano, chamber ensembles and choir, as well as several solo songs), with just one large-scale work, the ballet *Remi* (1955). In all of these works, Gostuški clearly expressed his neoclassical orientation, which was prepared by the period of study at the Music Academy. We will focus on one of his last works, *Concerto accelerato* (1961) for violin and orchestra, after which he almost stopped composing. The title of the piece is determined by the concept of a three-movement cycle – a slow, moderate and fast movement – and its specific musical language in each of the movements creates a special atmosphere. The concerto was written at the time of the breakthrough of neo-expressionism (observed primarily within the framework of neo-classicism) in Serbian music, which left an imprint on the works of composers of an older generation (Ljubica Marić [1909–2003], *Byzantine Concerto*, 1959; Stanojlo Rajčić [1910–2000], *Concerto No. 2* for clarinet, 1962; etc.), but also on younger composers (for example, Vasilije Mokranjac [1923–1984], in the *Concertino for piano, string orchestra and percussion*, 1958, and especially his symphonic works after 1960). Considering this framework, we will overview the characteristics of

Gostuški's *Concerto*, relying on the composer's methods of shaping the musical flow, but also on the phenomenon of time in music, which interested him and which he studied extensively.

Miloš Bralović is a Research Associate at the Institute of Musicology SASA. He completed his bachelor's (2014) and master's (2015) degrees in musicology at the Faculty of Music, University of Arts in Belgrade, winning the Vlastimir Peričić Award as the best graduate student. He defended his doctoral dissertation *The Works of the Composers of the Prague Group after World War II in the Context of European Modernist Tendencies* at the same faculty in 2023. He has worked at the Institute of Musicology SASA since June 2018; he is engaged in several projects concerning contemporary music and applied musicology. He collaborates with the Board for Preservation of Serbian Musical Heritage SASA. He was the secretary of the editorial board of the journal *Musicology*, and the secretary of the Serbian Musicological Society. He is one of the founders and a member of the Association for Preservation, Research and Promotion of Music "Serbian Composers", with which he completed numerous projects. Within this association, he works on archiving and promoting Serbian art and film music via the YouTube channel *Serbian Composers*. He has published research articles in national and international journals and collective monographs. He is one of the editors of the conference proceedings *Shaping the Present through the Future. Musicology, Ethnomusicology, and Contemporaneity* (2021). He is a co-author of two documentary films: *Enough for Immortality* (2016), and *Sound and Word: 70 Years of the Institute of Musicology SASA* (2018).

*ИСКОШЕНИ УГАО ДРАГУТИНА ГОСТУШКОГ.
КЊИЖИЦА АПСТРАКАТА*

Национални научни скуп с међународним учешћем

Музиколошки институт САНУ
23–24. новембар 2023, Београд

За издавача
Др Катарина Томашевић

Уреднице
Др Катарина Томашевић
Др Бојана Радовановић
Др Вања Грбовић

Превод сажетјака на енглески језик
др Ивана Медић, др Јелена Јанковић Бегуш

Дизајн и њрелом
Милан Шупут

Штампа
DonatGraf, Београд

ISBN
978-86-80639-68-0

Тираж
100

DRAGUTIN GOSTUŠKI'S *OBLIQUE ANGLE*.
BOOK OF ABSTRACTS

National Conference with International Participation

Institute of Musicology SASA
23–24 November 2023, Belgrade

For publisher

Dr Katarina Tomašević

Editors

Dr Katarina Tomašević

Dr Bojana Radovanović

Dr Vanja Grbović

Abstract Translation to English

Dr Ivana Medić, Dr Jelena Janković Beguš

Design and Typesetting

Milan Šuput

Print

DonatGraf, Beograd

ISBN

978-86-80639-68-0

Circulation

100

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

78.071.1:929 Гостушки Д.(048)

78.01(048)

78:005.745(497.11)”2023”(083.97)

НАЦИОНАЛНИ научни скуп с међународним учешћем
Искошени угао Драгутина Гостушког (2023 ; Београд)

Књижица апстраката / Национални научни скуп с међународним учешћем Искошени угао Драгутина Гостушког, 23-24., новембар 2023, Београд ; уреднице Катарина Томашевић, Бојана Радовановић, Вања Ђрбовић. - Београд : Музиколошки институт САНУ, 2023 (Београд : DonatGraf). - 110 стр. ; 21 cm

На спор. насл. стр.: Book of abstracts / National Conference with International

Participation Dragutin Gostuški's oblique angle. - Текст упоредо на срп. и енгл.

језику. - Тираж 100. - Стр. 7-8: Предтакт / Катарина Томашевић и Бојана

Радовановић. - Садржи биографске податке о ауторима.

ISBN 978-86-80639-68-0

а) Гостушки, Драгутин (1923-1998) - Апстракти б) Национални научни скуп

с међународним учешћем Искошени угао Драгутина Гостушког (2023 ; Београд)

- Програми в) Музикологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 130438921
